

Suomalainen rahapelitutkimuksen bibliografia 2016–2020

SUSANNA RAISAMO & MAGDALEENA SELKEE & TOMI LINTONEN

Suomalainen rahapelitutkimus nojaa arpajaislakiin

Rahapelitoimintaa säätelee Suomessa arpajaislaki (1047/2001). Arpajaislaissa säädetään rahapelien ja muiden arpajaisten toimeenpanosta ja toimeenpanon valvonnasta. Laki antaa rahapelien toimeenpanon yksinoikeuden Suomessa valtion omistamalle Veikkaus Oy:lle. Arpajaislain (1286/2016) 13 c §:n 1 momentin mukaan rahapelit on toimeenpantava siten, että rahapelitoimintaan osallistuvien oikeusturva taataan, väärinkäytökset ja rikokset pyritään estämään sekä pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja ehkäistään ja vähennetään.

Arpajaislakia uudistettiin 2010-luvulla useaan otteeseen. Esimerkkinä uudistuksista mainittakoon vuosina 2010 ja 2011 voimaan tullut rahapelaamisen ikärajan nosto 15 vuodesta 18 vuoteen sekä vuoden 2017 alussa tehty uudistus, jolloin kolme aiemmin rahapelejä tarjoavaa rahapeliyhteisöä (Veikkaus, RAY, Fintoto) yhdistyivät uudeksi rahapeliyhtiö Veikkaus Oy:ksi. Arpajaislain uudistamisprosessi jatkuu. Sisäministeriön tammikuussa 2020 asettaman (SM051:00/2019) arpajaislain uudistamista koskevan hankkeen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti selvittää arpajaislain uudistamistarpeita rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisyn ja vähentämisen tehostamiseksi. Lisäksi tavoitteena on selvittää lainsäädännöllisiä keinoja, joilla voidaan tukea Veikkaus Oy:n toimintaedellytyksiä yksinoikeusjärjestelmän vahvistamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä (STM) on lakisääteinen tehtävä seurata ja tutkia rahapelaamis-

ta aiheutuvia haittoja ja kehittää niiden ehkäisyä sekä rahapeliongelmien hoitoa. Tämä tehtävä on määritelty arpajaislain 52. §:ssä. Arpajaislain mukaan Veikkaus Oy:n tulee korvata valtiolle seurannasta, tutkimuksesta ja kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. STM perii yhtiöltä maksuna sen määrän, joka vastaa ministeriölle toiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Vuosina 2016–2020 määrä oli vuositasolla noin 2,5 miljoonaa euroa.

STM on antanut lakisääteisen tehtävänsä pääosin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoitavaksi. THL tutkii rahapelikäyttötymistä ja -haittoja, rahapelitoiminnan yhteiskunnallista sääntelyä sekä kehittää rahapelaamiseen liittyvien haittojen ehkäisyä ja vähentämistä. THL on tehnyt yhteistyösopimukset rahapelaamisen tutkimustoiminnan osalta Helsingin yliopiston Riippuvuuskien, yhteiskunnallisen sääntelyn ja hallinnan tutkimuskeskuksen (CEACG) sekä Alkoholitutkimussäätiön kanssa (tutkimusapurahat).

Analyysimme tavoitteena on koota ja luonnehtia suomalaista tieteellisissä lehdissä julkaistua vertaisarvioitua rahapelitutkimusta vuosilta 2016–2020. Tämä rahapelitutkimuksen bibliografia on sarjassaan toinen ja täydentää aiempaa kuvaa suomalaisesta rahapelitutkimuksesta. Ensimmäinen bibliografia julkaistiin *Yhteiskuntapolitiikka*-lehdessä 4/2016 (Lintonen ym. 2016). Tutkimusjulkaisujen määrän ja aihepiirien lisäksi olemme kiinnostuneita siitä, kuinka suuri osa suomalaisesta rahapelitutkimuksesta tehdään arpajaislain mukaisella rahoituksella ja kuinka suuri osa sen ulkopuolella. Bibliografiamme pyrkimyksenä on myös tunnistaa tutkimuksen katvealueita.

Aineistonkeruun toteutus ja rajaukset

Aloitimme julkaisujen etsimisen toukokuussa 2020 Web of Science Core Collectionista, joka sisältää Science Citation Indexin, Social Sciences Citation Indexin sekä Arts & Humanities Citation Indexin. Rajasimme tietokantahaut aluksi tammiin 2017 ja toukokuun 2020 väliselle ajankaksolle. Tämän jälkeen teimme vielä erillisen tietokantahaun Web of Science -tietokantaan vuodelle 2016 löytääksimme julkaisut, jotka eivät olleet sisältyneet vuonna 2016 julkaistuun bibliografiaan.

Kohdistuskriteereiksi valitsimme seuraavat: maa (Suomi); tyyppi (artikkeli, katsaus, kirjanluvut sekä proceedings-julkaisut). Hakusanat ja -lausekkeet olivat samoja kuin edellisessä bibliografiasamme: TOPIC (gambl* OR "slot machine*" OR lotter* OR "gam* machine*" OR "money game*" OR poker). Suomi-rajauksella tarkoitamme tässä yhteydessä sitä, että yhdeltä tai useammalta julkaisun kirjoittajalta tuli löytyä affiliaatio suomalaisen organisaatioon. Tarkastelumme ulkopuolelle jäivät vertaisarvioimattomat kirjoitukset, kuten raportit, selvitykset, kirja-arvostelut ja kommentointikirjoitukset. Tutkimukset, jotka perustuivat aiemmin toisella kielellä julkaistuun alkuperäistutkimukseen, rajattiin niin ikään aineiston ulkopuolelle. Vertaisarvioitujen alkuperäistutkimusten (ml. monografiat ja proceedings-julkaisut) lisäksi päädyimme kokoamaan tässä bibliografiassa erikseen vertaisarvioituista alkuperäistutkimuksista artikkeliväitöskirjat sekä kirja- ja kokoomateosten osat (ks. kuvio 1).

Web of Science -tietokantahaku tuotti kaikkiaan 23 141 viitettä. Suomi-rajauksen jälkeen jäljelle jäi 77 tutkimusjulkaisua, joiden tiivistelmien läpikäymisen jälkeen aineistoon päätyi 62 alkuperäistutkimusta. Vuoden 2016 julkaisuista neljä julkaisua 23:sta oli mukana jo aiemmassa bibliografiassa, ja nämä jätettiin aineiston ulkopuolelle. Tiivistelmien lukemisen jälkeen aineistoomme päätyi kaikkiaan 12 tutkimusjulkaisua vuodelta 2016.

Web of Science -tietokantahaun jälkeen etsimme tutkimusjulkaisuja kotimaisesta Juuli-julkaisu-tietoportaalista (www.juuli.fi). Juulista poimimme julkaisutyyppit A1–A4 vuosilta 2016–2020. Juulista löysimme hakuehdoilla "(Nimeke: gambl* OR "slot machine*" OR lotter* OR "gam* machine*" OR "money game*" OR poker OR betting OR uhkapel* OR rahapel* OR peliko* OR peliauto-

maat* OR peliongelma* OR peliriippuv* OR ongelmapel* OR pelihait*)" 125 julkaisutietoa, joista 107 oli alkuperäistutkimuksia, neljä katsauksia, kymmenen kirjan tai muun kokoomateoksen osaa ja neljä artikkelia konferenssijulkaisuissa. Alkuperäistutkimuksista valtaosa oli jo Web of Sciencestä löytämiämme julkaisuja. Näiden poistamisen jälkeen jäljelle jäi 51 uutta julkaisua, joista tiivistelmien lukemisen jälkeen aineistoon päätyi 26 julkaisua.

Edellä kuvattujen tietokantojen lisäksi teimme täydentävät haut vielä seuraaviin tietokantoihin: CINAHL (EBSCO), Academic Search Elite (EBSCO), APA PsycInfo (EBSCO) (uusia 1 kpl); Pubmed (ei uusia); ScienceDirect (ei uusia); Sociological Abstracts (ProQuest) (ei uusia); Social services Abstract (ProQuest) (ei uusia) ja ASSIA: Applied Social Sciences Index and Abstracts (ProQuest) -tietokanta (ei uusia).

Lopuksi kävimme läpi arpajaislain 52. §:n mukaista rahoitusta saavien tahojen (THL, HY, Alkoholitutkimussäätiö) julkaisutiedot. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen Julkari -tietokannasta löysimme 21 uutta julkaisua, joiden tiivistelmien lukemisen jälkeen aineistoon lisättiin neljä uutta alkuperäisjulkaisua ja yksi kirjanluku. Alkoholitutkimussäätiön julkaisuluetteloista löysimme viiden väitöskirjan (1 monografia, 4 artikkeliväitöskirjaa) lisäksi kolme alkuperäistutkimusta. Helsingin yliopiston CEACG-tutkimusryhmän julkaisutietojen läpikäyminen tuotti aiemmin tietokantahauksissa tunnistettujen julkaisujen luetteloon viisi uutta alkuperäisjulkaisua lisää.

Kuviossa 1 on esitetty lopulliseen aineistoon päätyneiden julkaisujen lukumäärät aineistoluoittain vuosilta 2016–2020.

Millaista tutkimusta Suomessa on tehty?

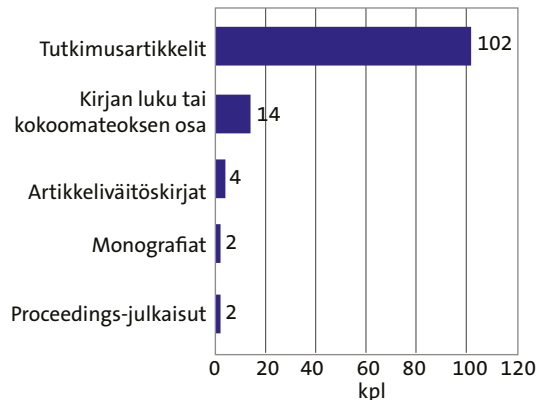
Hakujen jälkeen jaotelimme tutkimusjulkaisut aihepiireittäin (taulukko 1). Luokittelun lähtökohtana hyödynnettiin aluksi aiemman bibliografian mukaista luokittelua, jota täydennettiin uusilla aihepiiriluokilla.

Taulukosta 1 on havaittavissa, että aihepiirit, joista oli tehty määrällisesti eniten tutkimuksia, painottuivat väestön ja sen osaryhmien tai erillisten rajattujen ryhmien rahapelaamiseen, siihen yhteydessä oleviin tekijöihin sekä rahapelijärjestelmää ja rahapelaamisen sääntelyä tarkasteleviin tut-

kimuksiin. Väestön osaryhmistä tarkastelun alla olivat useimmiten nuoret ja nuoret aikuiset, kun taas ikäihmiset eivät olleet tutkimuksen kohde-ryhmänä yhdessäkään julkaisussa. Vähiten tutkimuksia löytyi rahapelihaittojen ehkäisystä, rahapeliongelman hoidosta ja toipumisesta sekä rahapeliongelman palvelujärjestelmästä.

Uusista aihepiiriluokista taulukossa 1 voidaan nostaa esiin tutkimukset, joissa tutkimuskohteena oli ravivedonlyöjien kuluttajakäyttäytymisen tutkiminen rahapeliyhtiön (ent. Fintoto) yksilötason verkkorahapeliaineistoilla. Lisäksi uudeksi aihepiiriluokaksi nimettiin rahapelitutkimuksen menetelmällisiin kysymyksiin ja erilaisiin tarkastelu-tyksiiin kohdistuneet tutkimukset.

Valtaosa suomalaisesta rahapelitutkimuksesta julkaistaan englanniksi. Suomalaisen rahapelitut-

Kuvio 1. Aineiston jakautuminen julkaisulukumäärien ja aineistoluokkien mukaan vuosina 2016–2020.

Taulukko 1. Suomalaisen rahapelitutkimuksen aihepiirejä, ykköskirjoittajat ja julkaisuviitetiedot

Aihepiiri	Ykköskirjoittajat (viitteet ¹)
Ammattilaisten sekä maallikoiden käsityksiä ja asenteita rahapeliongelmiin ja riippuvuuksiin	Castrén (9), Cunningham (11), Koski-Jännes (36), Tikkinen (104), Heiskanen (21), Egerer (15)
Pokeri: tunteet ja kokemukset	Kosunen (37), Oikonomidis (68), Penttinen (76), Koskela (35), Palomäki (73), Palomäki (74), Albarrán-Torres (3), Jouhki (28)
Aivotoiminnan neurobiologia addiktioissa	Johansson (27), Li (43), Majuri (51), Majuri (52), Majuri (53), Nioche (64), Oinio (69), Oinio (70), Voon (105)
Väestön, sen osaryhmien sekä erillisten rajattujen ryhmien rahapelaaminen, siihen yhteydessä olevat tekijät, haitat ja asenteet	Castrén (5), Castrén (6), Castrén (7), Edgren(12), Edgren (14), Latvala (39), Latvala (40), Lind (45), Oksanen (71), Oksanen (72), Salonen (86), Salonen (87), Salonen (88), Savolainen (90), Savolainen (91), Savolainen (92), Nordmyr (67), Raisamo (78), Räsänen (80), Räsänen (81), Räsänen (82), Räsänen (84), Macey (47), Macey (48), Macey (50), Sirola (97), Sirola (98), Järvinen-Tassopoulos (25), Järvinen-Tassopoulos (26)
Rahapelijärjestelmä, rahapelaamisen sääntely ja käsityksiä näistä	Ahonen (2), Egerer (16), Egerer (17), Egerer (19), Marionneau (54), Marionneau (55), Marionneau (56), Marionneau (57), Marionneau (58), Marionneau (59), Nikkinen (61), Nikkinen (63), Raisamo (79), Roukka (84), Selin (93), Selin (94), Warpenius (106), Laine (38), Lerkkanen (42), Nordmyr (66)
Rahapeliongelman hoito, toipumisen ja palvelujärjestelmä	Castrén (10), Heiskanen (22), Itäpuisto (24)
Ravivedonlyönti ja riskinotto ²	Koivuranta (33), Saastamoinen (85), Suhonen (100), Suhonen (101), Suhonen (102), Suhonen (103)
Rahapelitutkimuksen lähestymistavat, metodiset kysymykset ja menetelmät	Kainulainen (30), Kontto (34), Latvala (41), Macey (49), Edgren (13), Salonen (89), Egerer (18)
Rahapelihaittojen ehkäisy	Selin (95), Selin (96)
Muut	Ahonen (1), Castrén (8), Glowacka (20), Heiskanen (23), Kinnunen (31), Kinnunen (32), Lind (44), Nordmyr (65), Raento (77), Macey (46), Autio (4), Nikkinen (62), Palukka (75), Kaakinen (29), Niinimäki (60), Sirola (99)

¹ Viimeisen sarakkeen numerot viittaavat bibliografialuettelon numerointiin.

² Sarakkeen kaikki tutkimukset perustuvat entiseltä rahapeliyhtiöltä (Fintoto) saatuun verkkorahapeliaineistoon.

kimusten yleisimmät julkaisukanavat olivat *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* -lehti (9 artikkelia) sekä rahapelitutkimukseen erityisesti keskittyvät *Journal of Gambling Studies* (7 artikkelia) sekä *Journal of Gambling Issues* -lehdet (6 artikkelia). Kotimaisissa tiedelehdissä suomalaisia rahapelitutkimuksia julkaistaan harvoin. Aineistoon sisällytetyistä 106:sta tutkimusjulkaisuista 8 oli julkaistu suomen kielellä. Yleisin julkaisukanava suomenkielisillä rahapelitutkimusartikkeleilla oli *Yhteiskuntapolitiikka*-lehti (4 artikkelia).

Suomalaisista tutkijoista ykköskirjoittajina eniten julkaisuja ajanjaksolla 2016–2020 oli Tiina Latvalalla (os. Räsänen; 7 artikkelia + väitöskirjan yhteenveto), Virve Marionneaualla (6 artikkelia) ja Sari Castrénilla (6 artikkelia). Kaikkien heidän tutkimuksensa ovat perustuneet joko kokonaan tai osittain arpajaislain 52. §:n mukaiseen rahoitukseen.

Valtaosa suomalaisesta rahapelitutkimuksesta tehdään arpajaislakiin perustuvalla rahoituksella. Arpajaislakiin perustuvan rahoituksen ulkopuolella tehtyjen rahapelitutkimusten osuus aineistossamme oli noin 20 prosenttia. Tutkimusta on tehty tällöin pääosin yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten omalla tai muiden tutkimusrahoittajien, kuten säätiöiden, rahoituksella.

Pohdinta

Analyysimme tarjoaa lukijalle kokonaiskuvan suomalaisesta vertaisarvioidusta rahapelitutkimuksesta vuosilta 2016–2020. Aineisto koostui 106:sta vuosien 2016–2020 aikana julkaistusta vertaisarvioidusta tutkimuksesta (102 artikkelia, 2 monografiaa, 2 proceedings-julkaisua). Näiden lisäksi hakumme tuotti neljä artikkeliväitöskirjaa sekä 14 kirjan tai kokoomateoksen osaa. Verrattuna aikaisemmin julkaisemaamme bibliografiaan (Lintonen ym. 2016), rahapelitutkimus on monipuolistunut huomattavasti aihepiireiltään. Sen sijaan tutkimuksen volyymin kasvua ei juuri enää ole ollut. Aihepiireistä esimerkiksi rahapelipolitiikan ja -järjestelmän tutkimus on vilkastunut voimakkaasti rahapeliyhteisöjen yhdistyttyä yhdeksi uudeksi yhtiöksi (Veikkaus Oy) vuoden 2017 alusta.

Julkaisumäärällisesti eniten tutkimuksia ajanjaksolla 2016–2020 oli tehty väestön ja sen osaryhmien rahapelaamisesta ja siihen yhteydessä olevista tekijöistä. Alkoholitutkimussäätiön rahoittama Johanna Nordmyrin ja Anna Forsmanin vuon-

na 2018 julkaistu katsaus ”A systematic mapping of nordic gambling research 2000–2015 – Current status and suggested future directions” (bibliografiassa nro 66) pureutui pohjoismaiseen rahapelitutkimukseen, ja heidänkin katsauksessaan havaittiin, että rahapelitutkimus on Pohjoismaissa keskittynyt peliongelmien yleisyyteen väestössä sekä rahapelaamista ja rahapeliongelmiä selittäviin tekijöihin.

Näiden aihepiirien tutkimuksen suurta suosiota selittänee ainakin Suomessa hyvät tutkimustietovarannot, jotka ovat myös julkisesti tutkijoiden hyödynnettävissä yhteiskuntatieteellisen tietoariston kautta (Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto, 2020). Yksi rahapelaamisen keskeisimmistä perustietovarannoista on ollut THL:n koordinoima ja vuodesta 2003 lähtien neljän vuoden välein kerätty Suomalaisten rahapelaaminen -väestötutkimusaineisto (Salonen ym. 2020). Lisäksi useisiin muihin väestön ja sen osaryhmien hyvinvointia ja terveyttä tarkasteleviin valtakunnallisiin tutkimusaineistosarjoihin on sisällytetty kysymyksiä rahapelaamisesta.

Bibliografiamme yhtenä tavoitteena oli tunnistaa tutkimuksen katvealueita. Aihepiiriltään suosituimmasta kategoriasta (väestön ja sen osaryhmien rahapelaaminen) katvealueeseen jäivät esimerkiksi ikäihmiset, jotka eivät olleet tutkimuksen kohteena yhdessäkään julkaisussa. Vuonna 2016 julkaitussa rahapelitutkimuksen bibliografiassa puolestaan totesimme, että rahapeliongelmiin liittyvää palvelujärjestelmätutkimusta on tehty Suomessa toistaiseksi varsin niukasti. Tilanne ei vaikuta juuri muuttuneen, ja edelleen vuonna 2020 voimme tehdä saman johtopäätöksen kartoittamamme kirjallisuuden pohjalta. Arpajaislain 52. §:ssä lakisääteinen tehtävä on seurata ja tutkia rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja ja kehittää niiden ehkäisyä sekä rahapeliongelmien hoitoa. Suomalaisessa rahapelitutkimuksessa rahapelihaittojen ehkäisy ja rahapeliongelman hoito ovat aihepiirejä, joista tutkimusta on tehty varsin niukasti. Nähtäväksi jää, suunnataanko 52. §:n mukaista rahoitusta lähivuosina nyt runsaammin rahoitetuilta ja volyymitään merkittävästi suuremmilta tutkimusalueilta näille selvästi katvealueiksi tutkimuksen näkökulmasta jääneille aihepiireille.

Rahapelitutkimuksen rahoituspohja on Suomessa merkittävä ja vakaa. Kuten kirjoituksen alkuosassa totesimme, arpajaislain 52. §:n perusteella Veikkaus Oy:n tulee korvata valtiolle rahapelihaittojen seurannasta, tutkimuksesta ja hoidon

kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. Pääosa arpajaislain mukaisella rahoituksella toteutuneesta rahapelitutkimuksesta on tehty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa (THL) ja sen sopimusyhteistyökumppaneiden Helsingin yliopiston Riippuvuussien, yhteiskunnallisen sääntelyn ja hallinnan tutkimuskeskuksessa (CEACG) sekä Alkoholitutkimussäätiön (ATS) yksittäisille tutkijoille tai tutkimusryhmille myöntävällä avoimesti kilpailutetulla tutkimusrahoituksella. Kokoamastamme bibliografia-aineistosta löydettävien rahoituslähteiden tarkastelussa arpajaislain mukaisen rahoituksen ulkopuolella tehdyn rahapelitutkimuksen osuudeksi saatiin noin 20 prosenttia. Suomalainen rahapelitutkimus on tällä hetkellä leimautunut paljolti edellä kuvattujen kolmen tahon tutkimustoimintaan ja arpajaislain mukaiseen rahoitukseen. Toiminnan voidaan nähdä tuottavan suomalaisen rahapelitutkimukseen merkittäviä synergiaetuja. Toisaalta se saattaa myös rajoittaa uusia tieteidenvälisiä tutkimusalueavauksia rahapelitutkimuksen yhdyspinnoilla, kuten esimerkiksi digitaalisen pelaamisen ja toiminnallisten riippuvuuksien tutkimusta.

Suuntaviivoja tutkimukselle strategiasta

Rahapelihaittojen seuranta ja tutkimusta sekä ehkäisyn ja hoidon kehittämistä vuosina 2020–2023 koskevat strategiset linjaukset, painoalueet ja tavoitteet määriteltiin STM:n johdolla tammikuussa 2020 (STM 2020). Tuon strategisen linjan mukaan toiminta perustuu siihen, että rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen perustuu yksinoikeusjärjestelmää vahvistetaan ja visio-

na pidetään sitä, että rahapelaamisen haitat ja riskit saadaan hallintaan. Toiminnan strategiset painopisteet vuosina 2020–2023 ovat 1) rahapelijärjestelmän ja sen toimeenpanon arviointi ja tuki, 2) haittojen määrittely, mittaaminen ja taso, 3) riskiryhmät ja riskipelaaminen sekä 4) tuen ja hoidon saatavuus ja laatu. Strategia pohjustanee rahapelitutkimuksen temaattisia suuntaviivoja lähitulevaisuudessa.

Menetelmällisiä näkökohtia

Kokosimme bibliografia-aineiston suunnitellusti edellisen bibliografian mukaista etenemistapaa noudattaen sekä vastaavia hakulausekkeita ja hakurajauksia hyödyntäen. Haut kohdistimme tunnettuihin, laajoihin ja luotettavana pidettyihin kansainvälisiin ja kotimaisiin tietokantoihin. Tietokanta- sekä kirjallisuushakuun kohdistamistamme kriteereistä ja rajoituksista huolimatta haku oli varsin kattava. On silti mahdollista, että kaikkia tutkimusjulkaisuja ei löydetty. Todettava on sekin, että aineisto on mahdollista rajata myös toisella tavoin.

Aineisto rajautui vertaisarvioituihin tutkimusjulkaisuihin. Vertaisarviointia pidetään yleisesti tiedeyhteisöissä tutkimusten sisäisenä laadunvarmistuskeinona. Kirjojen lukuina julkaistuista tutkimuksista vain osa on ilmoitettu tietokantoihin. Niiden osalta epäselväksi jää usein vertaisarviointiprosessien toteutustapa ja se, vastaako arviointiprosessi tasoltaan esimerkiksi tiedelehtien arviointikäytäntöjä, jotka toki nekin ovat jossain määrin vaihtelevia.

KIRJALLISUUS

Arpajaislaki (1047/2001) www.finlex.fi (luettu 19.10.2020).

Lintonen, Tomi & Nordmyr, Johanna & Raisamo, Susanna & Tammi, Tuukka (2016) Suomalainen rahapelitutkimus syntyi arpajaislain myötävaikutuksella. Rahapelitutkimuksen bibliografia 2016. Yhteiskuntapolitiikka 81 (4), 437–446.

Salonen, Anne & Hagfors, Heli & Lind, Kalle & Kontto Jukka (2020) Rahapelaaminen ja peliongelmat. Suomalaisen rahapelaaminen 2019. Rahapelien pelaaminen riskitasolla on vähentynyt. Tilastoraportti 8/2020. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. SM051:00/2019. Sisäministeriön arpajaislain uudis-

tamista koskeva hanke. <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu? tunnus=SM051:00/2019> (luettu 30.11.2020)

STM (2020) Sosiaali- ja terveysministeriö linjasi painopisteet rahapeliongelmiin ehkäisyn ja hoidon kehittämiseksi vuosille 2020–2023. Tiedote, 13.1.2020. <https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/sosiaali-ja-terveysministerio-linjasi-painopisteet-rahapeliongelmiin-ehkaysyn-ja-hoidon-kehittamiseksi-vuosille-2020-2023> (luettu 19.10.2020).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. www.fsd.tuni.fi/fi/ (luettu 19.10.2020).

TIIVISTELMÄ

Susanna Raisamo & Magdaleena Selkee & Tomi Lintonen: Suomalainen rahapelitutkimuksen bibliografia 2016–2020

Analyysimme kokoaa ja luonnehtii suomalaista tieteellisissä lehdissä julkaistua vertaisarvioitua (*referee, peer review*) rahapelitutkimusta vuosilta 2016 (toukokuu) – 2020 (kesäkuu). Tämä rahapelitutkimuksen bibliografia on sarjassaan toinen. Ensimmäinen julkaistiin *Yhteiskuntapolitiikka*-lehdessä 4/2016. Tietokantahaut toteutettiin aiemman tiedonkeruun kanssa yhtäläisesti samoja hakulausekkeita ja haun rajauksia käyttäen. Tietokantahaku tehtiin ensin kansainvälisestä Web of Science -tietokannasta, jonka jälkeen hakuja täydennettiin seuraavista tietokannoista: CINAHL (EBSCO), Academic Search Elite (EBSCO), APA PsycInfo (EBSCO), Pubmed, ScienceDirect, Sociological Abstracts (ProQuest), Social services Abstract (ProQuest) ja ASSIA: Applied Social Sciences Index and Abstracts (ProQuest). Kotimaisia tutkimusjulkaisuja etsimme valtakunnallisesta Juuli-julkaisutietoportaalista. Lopuksi teimme vielä muutamia täydentäviä hakuja kotimaisista tietolähteistä, kuten Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Julkari-tietokannasta. Bibliografiaan otimme mukaan vertaisarvioidut tieteelliset tutkimusartikkelit, monografiat ja proceedings-julkaisut. Eriksen listattiin artikkeliväitöskirjat sekä kirja- ja kokoomateosten osat. Tarkastelumme ulkopuolelle rajautuivat vertaisarvioimattomat kirjoitukset, kuten raportit, selvitykset ja kirja-arvostelut. Bibliografiassa suomalaisella rahapelitutkimuksella tarkoitamme sitä, että yhdeltä tai useammalta julkaisun kirjoittajalta löytyy affiliaatio

suomalaiseen tutkimusorganisaatioon tai -instituutioon. Käyttämämme kriteereiden ja rajausten jälkeen lopullinen aineisto koostui 106:sta vuosien 2016–2020 aikana julkaistusta vertaisarvioidusta tutkimuksesta (102 artikkelia, 2 monografiaa, 2 proceedings-julkaisua). Näiden lisäksi hakumme tuotti neljä artikkeliväitöskirjaa sekä 14 kirjan tai kokoomateoksen osaa.

Suosituimmat aihepiirit tieteellisissä julkaisuissa olivat väestön ja sen osaryhmien rahapelaaminen, siihen yhteydessä olevat tekijät sekä rahapelijärjestelmä ja sääntely. Aihepiireistä vähiten tutkimusta löytyi puolestaan rahapelihaittojen ehkäisystä, rahapeliongelman hoidosta ja rahapeliongelman palvelujärjestelmän näkökulmasta. Suomalaisen rahapelitutkimuksen taustalla vaikuttaa arpajaislaki (1047/2001). Sosiaali- ja terveysministeriöllä (STM) on lakisääteinen tehtävä seurata ja tutkia rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja ja kehittää niiden ehkäisyä sekä rahapeliongelmiin hoitoa. Tämä tehtävä on määritelty arpajaislain 52. §:ssä. Rahoituksen määrä toiminnalle oli vuosina 2016–2020 noin 2,5 miljoonaa euroa vuositasolla. Merkittävä osa suomalaisesta rahapelitutkimuksesta tehdään arpajaislain mukaisella rahoituksella Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa (THL), Helsingin yliopiston Riippuvuussien, yhteiskunnallisen sääntelyn ja hallinnan tutkimuskeskuksessa (CEACG) sekä Alkoholitutkimussäätiön (ATS) yksittäisille tutkijoille tai tutkimusryhmille myöntämällä avoimesti kilpailutetulla tutkimusrahoituksella. Arpajaislain mukaisen rahoituksen ulkopuolella tehdyn rahapelitutkimuksen osuus aineistossamme oli noin 20 prosenttia.

KIRJOITTAJAT

Raisamo, Susanna, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Selkee, Magdaleena, Alkoholitutkimussäätiö / Tampereen yliopisto

Lintonen, Tomi, Alkoholitutkimussäätiö / Tampereen yliopisto

BIBLIOGRAFIA

Artikkeliväitöskirjat ja kirjan- tai kokoomateosten luvut on listattu luettelon lopussa erillisinä.

Vertaisarvioidut tieteelliset alkuperäistutkimukset, proceedings-julkaisut ja monografiat

1. Ahonen, Jukka & Tammi, Tuukka & Hirschovits-Gerz, Tanja (2017) Subtypes of problem gamblers, socio-cultural factors, and availability of gambling. *Journal of Social Work Practice in the Addictions*, 17 (4), 402–422.
2. Ahonen, Jukka (2019) Kolme kriisiä ja kansalliset rahapelit: yhteiskunnallisten murroskausien vaikutus suomalaisen rahapelijärjestelmän muotoutumiseen. Helsinki: Helsingin yliopisto (monografia).
3. Albarrán-Torres, César & Apperley, Thomas (2019) Poker avatars: affective investment and everyday gambling platforms. *Media International Australia*, 172 (1), 103–113.
4. Autio, Minna & Lähteenmaa, Jaana & Holmberg, Ulrika & Kujala, Jukka (2016) Young consumer identity in a restrictive school environment - addictive substances, symbolic goods and consumer skills. *Children and Youth Services Review*, 68, 100–106.
5. Castrén, Sari & Perhoniemi, Riku & Kontto, Jukka & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2018) Association between gambling harms and game types: Finnish population study. *International Gambling Studies*, 18 (1), 124–142.
6. Castrén, Sari & Heiskanen, Maria & Salonen, Anne (2018) Trends in gambling participation and gambling severity among Finnish men and women: Cross-sectional population surveys in 2007, 2010 and 2015. *Bmj Open*, 8 (8), e022129.
7. Castrén, Sari & Kontto, Jukka & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2018) The relationship between gambling expenditure, socio-demographics, health-related correlates and gambling behavioural cross-sectional population-based survey in Finland. *Addiction* 113 (1), 91–106.
8. Castrén, Sari & Lind, Kalle & Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2019) How to Support Prison Workers' Perceived Readiness to Identify and Respond to Possible Gambling Problems: a Pilot Study from Two Finnish Prisons. *International Journal of Mental Health and Addiction*. <https://doi.org/10.1007/s11469-019-00083-4>
9. Castrén, Sari & Temcheff, Caroline E. & Derevensky, Jeffrey & Josefsson, Kim & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2017) Teacher awareness and attitudes regarding adolescent risk behaviours: A sample of Finnish middle and high school teachers. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 15(2), 295–311.
10. Castrén, Sari & Mäkelä, Niklas & Haikola, Janne & Salonen, Anne H. & Crystal, Roger & Scheinin, Mika & Alho, Hannu (2019) Treating gambling disorder with as needed administration of intranasal naloxone: A pilot study to evaluate acceptability, feasibility and outcomes. *Bmj Open*, 9 (8).
11. Cunningham, John A. & Koski-Jännes, Anja (2019) The last 10 years: Any changes in perceptions of the seriousness of alcohol, cannabis, and substance use in Canada? *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy* 14:54.
12. Edgren, Robert & Castrén, Sari & Jokela, Markus & Salonen, Anne (2016) At-risk and problem gambling among Finnish youth: The examination of risky alcohol consumption, tobacco smoking, mental health and loneliness as gender-specific correlates. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 33 (1), 61–79.
13. Edgren, Robert & Castrén, Sari & Mäkelä, Marjukka & Portfors, Pirjo & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2016) Reliability of instruments measuring at-risk and problem gambling among young individuals: A systematic review covering years 2009–2015. *Journal of Adolescent Health*, 58 (6), 600–615.
14. Edgren, Robert & Castrén, Sari & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2017) Gender comparison of online and land-based gamblers from a nationally representative sample: Does gambling online pose elevated risk? *Computers in Human Behavior*, 72, 46–56.
15. Egerer, Michael & Alanko, Anna (2016) Problem gambling and the non-medical addiction model: Finnish general practitioners' and social workers' views. *Sociologia* 52 (4), 364–380.
16. Egerer, Michael: Glücksspielpolitik unter dem Blickwinkel des Gemeinwohls. *Zeitschrift für Wett- und Glücksspielrecht, Sonderbeilage* 3, 27–31.
17. Egerer, Michael & Kankainen, Veera & Hellman, Matilda (2018) Compromising the public good? Civil society as beneficiary of gambling revenue. *Journal of Civil Society*, 14, (3), 207–221.
18. Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Virtanen, M. J. (2020) How Luhmann's systems theory can inform gambling studies. *Critical Gambling Studies*, 1, (1), 12–22.
19. Egerer, Michael & Marionneau, Virve (2019) Cultures and spaces of convenience gambling. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36, (2), 125–139.
20. Glowacka, Dorota (2019) Bandit algorithms in information retrieval. *Foundations and Trends in Information Retrieval* 13(4), 299–424. (monografia)
21. Heiskanen, Maria & Egerer, Michael (2018) The conceptualisation of problem gambling in social services: email interviews with Finnish social services directors. *Nordic Social Work Research*, 9, (1), 29–41.
22. Heiskanen, Maria (2017a) Financial recovery from problem gambling: Problem gamblers' experiences of social assistance and other financial support. *Journal of Gambling Issues*, (35), 24–48.
23. Heiskanen, Maria (2017b) Is it all about money? A qualitative analysis of problem gamblers' conceptualisations of money. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 34 (5), 362–374.
24. Itäpuisto, Marita (2019) Problem gambler help-seeker types: Barriers to treatment and help-seeking processes. *Journal of Gambling Studies*, 35, (3), 1035–1045.
25. Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Raitasalo, Kirsimarja (2017) Ulkomaalaistaustaisten 9.-luokkalaisten nuorten päihteiden käyttö ja rahapelaaminen – Eurooppalaisen koululaiskyselyn tuloksia vuodelta 2015. *Sosiaalilääketeieteellinen Aikakauslehti*, 54, (3)

26. Järvinen-Tassopoulos, Johanna (2016) Problem gambling and drinking among Finnish women. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 33, (1), 27–42.
27. Johansson, Jarkko & Hirvonen, Jussi & Lovro, Zsoltia & Ekblad, Laura & Kaasinen, Valtteri & Rajasilta, Olli ... Scheinin, Mika (2019) Intranasal naloxone rapidly occupies brain mu-opioid receptors in human subjects. *Neuropsychopharmacology*, 44 (9), 1667–1673.
28. Jouhki, Jukka (2017) The Hyperreal Gambler: On the Visual Construction of Men in Online Poker Ads. *Journal of Extreme Anthropology*, 1 (3), 83–101.
29. Kaakinen, Markus & Sirola, Anu & Savolainen, Iina & Oksanen, Atte (2020) Young people and gambling content in social media: An experimental insight. *Drug and Alcohol Review*. doi:10.1111/dar.13010
30. Kainulainen, Tuomo (2019) A new measure of risk-taking in gambling. *International Gambling Studies*, 19 (1), 167–182.
31. Kinnunen, Jani (2016) Reilusti addiktiivinen peli. *Pelinkehittäjien näkökulma vastuullisiin free-toplay- ja rahapeleihin*. *Yhteiskuntapolitiikka* 81 (4), 407–417.
32. Kinnunen, Jani & Alha, Kati & Paavilainen, Janne (2016) Creating play money for free-to-play and gambling games. *AcademicMindtrek '16 Proceedings of the 20th International Academic Mindtrek Conference*, 385–392. <https://dl.acm.org/doi/10.1145/2994310.2994336>
33. Koivuranta, Matti & Korhonen, Marko (2019) Misperception explains favorite-longshot bias: Evidence from the Finnish and Swedish harness horse race markets. *Empirical Economics*, 57, (6), 2149–2160.
34. Kontto, Jukka & Tolonen, Hanna & Salonen, Anne (2020) What are we missing? The profile of non-respondents in the Finnish Gambling 2015 survey. *Scandinavian Journal of Public Health* 48, 1.
35. Koskela, Hille & Mäkinen, Liisa A. (2016) Ludic encounters – understanding surveillance through game metaphors. *Information Communication & Society*, 19 (11), 1523–1538. doi:10.1080/1369118X.2015.1126330
36. Koski-Jännes, Anja & Simmat-Durand, Laurence (2017) Basic beliefs about behavioural addictions among Finnish and French treatment professionals. *Journal of Gambling Studies*, 33, (4), 1311–1323.
37. Kosunen, Ilkka & Palomaki, Jussi & Laakasuo, Michael & Kuikkaniemi, Kai & Ravaja, Niklas & Jacucci, Giulio (2018) Heart-rate sonification biofeedback for poker. *International Journal of Human-Computer Studies*, 120, 14–21.
38. Laine, Antti & Venäläinen, Olli & Matilainen, Pertti (2019) Suomalaisten pääsarjatason palloilujoukkueiden näkemykset Suomen rahapelijärjestelmästä. *Liikunta ja tiede*, 56 (6), 96–104. https://www.lts.fi/media/lts_vertaisarvioidut_tutkimusartikkelit/2019/lt_6_19_4-6_laine_tutkimusartikkelit_lowres.pdf
39. Latvala, Tiina & Alho, Hannu & Raisamo, Susanna & Salonen, Anne (2019) Gambling involvement, type of gambling and grade point average among 18–29-year-old Finnish men and women. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36 (2), 190–202.
40. Latvala, Tiina & Castrén, Sari & Alho, Hannu & Salonen, Anne (2018) Compulsory school achievement and gambling among men and women aged 18–29 in Finland. *Scandinavian Journal of Public Health*, 46 (5), 505–513.
41. Latvala, Tiina & Lintonen, Tomi & Konu, Anne (2019) Public health effects of gambling - debate on a conceptual model. *BMC Public Health*, 19 (1), 1077.
42. Lerkkanen, Tuulia & Egerer, Michael & Alanko, Anna & Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Hellman, Matilda (2020) Citizens' Perceptions of Gambling Regulation Systems: A New Meaning-Based Approach. *Journal of Gambling Issues* 43, 84–101.
43. Li, Y. & Wang, Z. & Boileau, I. & Dreher, J. & Gelskov, S. & Genauck, A. ... Sescousse, G. (2019) Altered orbitofrontal sulcogyral patterns in gambling disorder: A multicenter study. *Translational Psychiatry*, 9, 186.
44. Lind, Kalle & Kääriäinen, Juha (2018) Cheating and stealing to finance gambling: Analysis of screening data from a problem gambling self-help program. *Journal of Gambling Issues*, 39, 235–257.
45. Lind, Kalle & Salonen, Anne & Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Alho, Hannu & Castrén, Sari (2019) Problem gambling and support preferences among Finnish prisoners: A pilot study in an adult correctional population. *International Journal of Prison Health*, 15 (4), 316–331.
46. Macey, Joseph & Hamari, Juho (2018) A game of skill? Miscognitions and problematic behaviour in video game players who gamble. In: J. Koivisto & Hamari, Juho (eds.) *Proceedings of the 2nd International GamiFIN Conference*. 83–91. <http://ceur-ws.org/Vol-2186/>
47. Macey, Joseph & Hamari, Juho (2018) Investigating relationships between video gaming, spectating esports, and gambling. *Computers in Human Behavior*, 80, 344–353.
48. Macey, Joseph & Hamari, Juho (2019) eSports, skins and loot boxes: Participants, practices and problematic behaviour associated with emergent forms of gambling. *New Media & Society*, 21, (1), 20–41.
49. Macey, Joseph & Hamari, Juho (2020) GamCog: A measurement instrument for miscognitions related to gamblification, gambling, and video gaming. *Psychology of Addictive Behavior*, 34, (1), 242–256.
50. Macey, Joseph & Abarbanel, B. & Hamari, Juho (2020) What predicts esports betting? A study on consumption of video games, esports, gambling and demographic factors. *New Media & Society*, 1–25.
51. Majuri, Joonas & Joutsa, Juho & Arponen, E. & Forsback, S. & Kaasinen, Valtteri (2018) Dopamine synthesis capacity correlates with mu-opioid receptor availability in the human basal ganglia: A triple-tracer PET study. *NeuroImage*, 183, 1–6.
52. Majuri, Joonas & Joutsa, Juho & Johansson, J. & Voon, V. & Alakurtti, K. & Parkkola, R. ... Kaasinen, Valtteri (2017) Dopamine and opioid neurotransmission in behavioral addictions: A comparative PET study in pathological gambling and binge

- eating. *Neuropsychopharmacology*, 42, (5), 1169–1177.
53. Majuri, Joonas & Joutsa, Juho & Johansson, J. & Voon, V. & Parkkola, R. & Alho, Hannu & ... Kaasinen, Valtteri (2017) Serotonin transporter density in binge eating disorder and pathological gambling: A PET study with [C-11] MADAM. *European Neuropsychopharmacology*, 27 (12), 1281–1288.
  54. Marionneau, Virve & Hellman, Matilda (2020) What is special about gambling? A comparison of public discourse on Finnish state monopolies in rail traffic, gambling, and alcohol. *Critical Gambling Studies*, 1 (1), 40–49.
  55. Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (2020) Does gambling harm or benefit other industries? A systematic review. *Journal of Gambling Issues*, 44, 4–44.
  56. Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (2020) Stakeholder interests in gambling revenue: an obstacle to public health interventions? *Public Health Journal*, 184, 102–106.
  57. Marionneau, Virve & Järvinen-Tassopoulos, Johanna (2017) Consumer protection in licensed online gambling markets in France: The role of responsible gambling tools. *Addiction Research & Theory*, 25(6), 436–443.
  58. Marionneau, Virve & Kankainen, Veera (2018) Beneficiaries of gambling and moral disengagement. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 38 (7–8), 578–591.
  59. Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (2018) Market cannibalization within and between gambling industries: A systematic review. *Journal of Gambling Issues*, (37), 1–35.
  60. Niinimäki, Juha-Pekka (2018) Collateral in credit rationing in markets with asymmetric information. *Quarterly Review of Economics and Finance*, 68, 97–102.
  61. Nikkinen, Janne (2017) The legalization of dangerous consumption: A comparison of cannabis and gambling policies in three US states. *Addiction Research & Theory*, 25, (6), 476–484.
  62. Nikkinen, Janne (2019) Funding of gambling studies and its impact on research. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36, (6), 491–495.
  63. Nikkinen, Janne (2019) Is there a need for personal gambling licences? *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36, (2), 108–124.
  64. Nioche, Aurelién & Bourgeois-Gironde, Sacha & Boraud, Thomas (2019) An asymmetry of treatment between lotteries involving gains and losses in rhesus monkeys. *Scientific Reports*, 9, 10441.
  65. Nordmyr, Johanna & Forsman, Anna K. (2018) A systematic mapping of nordic gambling research 2000–2015: Current status and suggested future directions. *Addiction Research & Theory*, 26 (5), 339–348.
  66. Nordmyr, Johanna & Osterman, Karin (2016) Raising the legal gambling age in Finland: Problem gambling prevalence rates in different age groups among past-year gamblers pre-and post-implementation. *International Gambling Studies*, 16, (3), 347–356.
  67. Nordmyr, Johanna & Forsman, A. K. & Osterman, K. (2016) Problematic alcohol use and problem gambling: Associations to structural and functional aspects of social ties in a Finnish population sample. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 33, (4), 381–397.
  68. Oikonomidis, Apostolos & Palomaki, Jussi & Laakasuo, Michael (2019) Experience and passion in poker: Are there well-being implications? *Journal of Gambling Studies*, 35, (2), 731–742.
  69. Oinio, Ville & Backstrom, Pia & Uhari-Väänänen, Johanna & Raasmaja, Atso & Piepponen, Petteri & Kiianmaa, Kalervo (2017) Dopaminergic modulation of reward-guided decision making in alcohol-preferring AA rats. *Behavioural Brain Research*, 326, 87–95.
  70. Oinio, Ville & Sundstrom, Mikko & Backstrom, Pia & Uhari-Väänänen, Johanna & Kiianmaa, Kalervo & Raasmaja, Atso & Piepponen, Petteri (2018) Amphetamine primes enhanced motivation toward uncertain choices in rats with genetic alcohol preference. *Psychopharmacology*, 235(5), 1361–1370.
  71. Oksanen, Atte & Savolainen, Iina & Sirola, Anu & Kaakinen, Markus (2018) Problem gambling and psychological distress: A cross-national perspective on the mediating effect of consumer debt and debt problems among emerging adults. *Harm Reduction Journal*, 15, 45.
  72. Oksanen, Atte & Sirola, Anu & Savolainen, Iina & Kaakinen, Markus (2019) Gambling patterns and associated risk and protective factors among Finnish young people. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36, (2), 161–176.
  73. Palomäki, Jussi & Yan, J. & Laakasuo, M. (2016) Machiavelli as a poker mate - A naturalistic behavioural study on strategic deception. *Personality and Individual Differences*, 98, 266–271.
  74. Palomäki, Jussi & Yan, J. & Modic, D. & Laakasuo, Michael (2016) “To bluff like a man or fold like a girl?” - gender biased deceptive behavior in online poker. *Plos One*, 11(7), e0157838.
  75. Palukka Hannele & Auvinen, Petra & Mahlamäki, Matti (2014) Maaseutu, raviurheilu ja rahapelaaminen – Miten maaseutua käytetään puheen tulkinnallisena voimavarana? *Maaseudun uusi aika* 22 (1), 21–33.
  76. Penttinen, E. & Halme, M. & Malo, P. & Saarinen, T. & Vilen, V. (2019) Playing for fun or for profit: How extrinsically-motivated and intrinsically-motivated players make the choice between competing dual-purposed gaming platforms. *Electronic Markets*, 29, (3), 337–358.
  77. Raento, Pauliina (2017) All In - and More! Gambling in the James Bond Films. *UNLV Gaming Research & Review Journal*, 21, (1).
  78. Raisamo, Susanna & Kinnunen, Jaana & Pere, Lasse & Lindfors, Pirjo & Rimpelä, Arja (2019) Adolescent gambling, gambling expenditure and gambling-related harms in Finland, 2011–2017. *Journal of Gambling Studies* 36 (4).
  79. Raisamo, Susanna & Toikka, Arho & Selin, Jani & Heiskanen, Maria (2019) The density of electronic gambling machines and area-level socioeconomic

- status in Finland: A country with a legal monopoly on gambling and a decentralised system of EGMs. *BMC Public Health*, 19 (1), 1198.
80. Räsänen, Tiina & Lintonen, Tomi & Raisamo, Susanna & Konu, Anne (2016) How much gambling is too much? Identifying potential problem gambling among adolescents, *International Journal of Adolescent Medicine and Health*, 29, (3), 20150073.
  81. Räsänen, Tiina & Lintonen, Tomi & Raisamo, Susanna & Matikka, Anni & Konu, Anne (2016) Rahapelaamisen yhteys päihteiden käyttöön: Onko nähtävissä eroja valtaväestön, suomenruotsalaisten, monikulttuuristen perheiden nuorten ja maahanmuuttajataustaisten nuorten välillä? *Yhteiskuntapolitiikka*, 81, (4), 384–394.
  82. Räsänen, Tiina & Lintonen, Tomi & Tolvanen, Asko & Konu, Anne (2016a) The role of social support in the association between gambling, poor health and health risk-taking. *Scandinavian Journal of Public Health*, 44, (6), 593–598.
  83. Räsänen, Tiina & Lintonen, Tomi & Tolvanen, Asko & Konu, Anne (2016b) Social support as a mediator between problem behaviour and gambling: A cross-sectional study among 14–16-year-old Finnish adolescents. *Bmj Open*, 6 (12), e012468.
  84. Roukka, Tomi & Salonen, Anne (2019) The winners and the losers: Tax incidence of gambling in Finland. *Journal of Gambling Studies* 36, 1183–1204.
  85. Saastamoinen, J. & Suhonen, Niko (2018) Does betting experience matter in sequential risk taking in horse race wagering? *Economics and business letters*, 7 (4), 137–143.
  86. Salonen, Anne & Alho, Hannu & Castrén, Sari (2016) The extent and type of gambling harms for concerned significant others: A cross-sectional population study in Finland. *Scandinavian Journal of Public Health*, 44(8), 799–804.
  87. Salonen, Anne & Alho, Hannu & Castrén, Sari (2017) Attitudes towards gambling, gambling participation, and gambling-related harm: Cross-sectional Finnish population studies in 2011 and 2015. *BMC Public Health*, 17, 122.
  88. Salonen, Anne & Kontto, Jukka & Perhoniemi, Riku & Alho, Hannu & Castrén, Sari (2018) Gambling expenditure by game type among weekly gamblers in Finland. *BMC Public Health*, 18, 697.
  89. Salonen, Anne & Rosenstrom, T & Edgren, Robert & Volberg, Rachel & Alho, Hannu & Castrén, Sari (2017) Dimensions of the south oaks gambling screen in Finland: A cross-sectional population study. *Scandinavian Journal of Psychology*, 58 (3), 228–237.
  90. Savolainen, Iina & Kaakinen, Markus & Sirola, Anu & Oksanen, Atte (2018) Addictive behaviors and psychological distress among adolescents and emerging adults: A mediating role of peer group identification. *Addictive Behaviors Reports*, 7, 75–81.
  91. Savolainen, Iina & Oksanen, Atte & Kaakinen, Markus & Sirola, Anu & Paek, H. (2020) The role of perceived loneliness in youth addictive behaviors: Cross-national survey study. *JMIR Mental Health*, 7, (1):e14035.
  92. Savolainen, Iina & Sirola, Anu & Kaakinen, Markus & Oksanen, Atte (2019) Peer group identification as determinant of youth behavior and the role of perceived social support in problem gambling. *Journal of Gambling Studies*, 35 (1), 15–30.
  93. Selin, Jani (2019) National gambling policies and the containment of the EU's politico-legal influence. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 36 (2), 77–90. doi:10.1177/1455072519835703
  94. Selin, Jani & Hellman, Matilda & Lerkkanen, Tuulia (2019) National market protectionist gambling policies in the European Union: The Finnish gambling monopoly merger as a case in point. *Journal of Gambling Issues*, 41, 147–167.
  95. Selin, Jani & Pietilä, Eija & Kesänen, Minna (2018) Rahapelihaittojen ehkäisyyn paikallinen toimeenpano ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain jälkeen. *Yhteiskuntapolitiikka* 83, (5–6), 506–517.
  96. Selin, Jani & Pietilä, Eija & Kesänen, Minna (2020) Barriers and facilitators for the implementation of the integrated public policy for alcohol, drug, tobacco, and gambling prevention: A qualitative study. *Drugs: Education, Prevention and Policy* 27, 2, 136–144.
  97. Sirola, Anu & Kaakinen, Markus & Oksanen, Atte (2018) Excessive gambling and online gambling communities. *Journal of Gambling Studies*, 34 (4), 1313–1325. doi:10.1007/s10899-018-9772-0
  98. Sirola, Anu & Kaakinen, Markus & Savolainen, Iina & Oksanen, Atte (2019) Loneliness and online gambling-community participation of young social media users. *Computers in Human Behavior*, 95, 136–145.
  99. Sirola, Anu & Savela, N. & Savolainen, Iina & Kaakinen, Markus & Oksanen, Atte (2020) The role of virtual communities in gambling and gaming behaviors: A systematic review. *Journal of Gambling Studies*. doi:10.1007/s10899-020-09946-1
  100. Suhonen, Niko & Kainulainen, Tuomo (2016) Ravivedonlyöjien verkkopelaaminen Suomessa. Erot kulutus- ja pelikäyttäytymisessä sukupuolen ja iän mukaan. *Yhteiskuntapolitiikka*, 81, (4), 395–406.
  101. Suhonen, Niko & Saastamoinen, Jani (2018) How Do Prior Gains and Losses Affect Subsequent Risk Taking? New Evidence from Individual-Level Horse Race Bets. *Management Science*, 64, 2797–2808.
  102. Suhonen, Niko & Saastamoinen, Jani & Linden, Mika (2018) A dual theory approach to estimating risk preferences in the parimutuel betting market. *Empirical Economics*, 54, 1335–1351. <https://doi.org/10.1007/s00181-017-1258-x>
  103. Suhonen, Niko & Saastamoinen, J. & Kainulainen, Tuomo & Forrest, D. (2018) Is timing everything in horse betting? Bet amount, timing and bettors' returns in pari-mutuel wagering markets. *Economics letters*, 173, 97–99. 10.1016/j.econlet.2018.09.021.
  104. Tikkinen, Kari A. O. & Rutanen, Jarmo & Frances, Allen & Perry, Brea L. & Dennis, Brittany B. & Agarwal, Arnav ... Guyatt, Gordon H. (2019) Public, health professional and legislator perspectives on the concept of psychiatric disease: A population-based survey. *Bmj Open*, 9 (6), e024265.
  105. Voon, Valerie & Joutsa, Juho & Majuri, Joonas &

Baek, Kwangyeol & Nord, Camilla L. & Arponen, Eveliina & Forsback, Sarita & Kaasinen, Valtteri (2020) The neurochemical substrates of habitual and goal-directed control. *Translational Psychiatry* 10, 84. doi:10.1038/s41398-020-0762-

106. Warpenius, Katariina & Holmila, Marja & Raitasalo, Kirsimarja (2016) Compliance with the legal age limits for alcohol, tobacco and gambling - A comparative study on test purchasing in retail outlets. *Drugs: Education Prevention and Policy*, 23 (5), 435–441.

Artikkeliväitöskirjat

1. Heiskanen, Maria (2017) Problem gamblers and money. Unbalanced budgets and financial recovery. *Publications of the Faculty of Social Sciences* 64/2017. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-3284-0>
2. Majuri, Joonas (2019) Dopamine, opioid and serotonin neurotransmission in behavioral addictions. *Turku: Turun yliopisto*. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-7570-9>
3. Matilainen, Riitta (2017) Production and consumption of recreational gambling in twentieth-century Finland. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-3282-6>
4. Räsänen, Tiina (2016) Terveys pelissä. Nuorten rahapelaamisen yhteys riskikäyttäytymiseen. *Acta Universitatis Tamperensis; 2222*. Tampere University Press, Tampere. ISBN 978-952-03-0256-6, ISSN 1455–1616.

Kirjan luku tai kokoomateoksen osa

1. Anderson, Peter & Braddick, Fleur & Conrod, Patricia & Gual, Antoni & Hellman, Matilda & Matrai, Silvia & Miller, David & Nutt, David & Rehm, Jürgen & Reynolds, Jillian & Ysa, Tamyko (2017) *The New Governance of Addictive Substances and Behaviours*. Oxford: Oxford University Press.
2. Blomqvist, Jan & Raitasalo, Kirsimarja & Melberg, Hans O. & Schreckenber, Dirk & Peschel, Christine & Klingemann, Justyna & Koski-Jännes, Anja (2016) Popular images of addiction in five European countries. In Matilda Hellman & Virginie Berridge & Karen Duke & Alex Mold (eds.) "Concepts of Addictive Substances and Behaviours Across Time and Place 2016:1"
3. Crentsil, Perpetual (2017) Absence of Crime in African Migrants' Gambling and Policing in Finland: An Analysis. In: S. Egharevba (eds.) *Police Brutality, Racial Profiling, and Discrimination in the Criminal Justice System*. IGI Global. 113–137. <http://doi:10.4018/978-1-5225-1088-8>
4. Egerer, Michael (2019) Finland. In: I. Fiedler, F. Steinmetz, L. Ante & M. von Meduna (eds.) *Regulierungsoptionen für den deutschen Onlineglücksspielmarkt*. Endbericht. Hamburg: Universität Hamburg, 201–222.
5. Egerer, Michael & Hellman, Matilda & Bujalski, M. & Rolando, S. (2016) "General Practitioners' Position On Problematic Gambling in Three European Welfare States. In: M. Hellman, V. Berridge, K. Duke & A. Mold (eds.) "Concepts of Addictive Substances and Behaviours Across Time and Place 2016: 169–192.

6. Järvinen-Tassopoulos Johanna & Eräsaari Risto (2018) Conceptions of the Common Good. In: Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (eds.) *Gambling Policies in European Welfare States. Work and Welfare in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham. 259–274.
7. Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Marionneau, Virve (2020) Huoleen kietoutuvat perhesiteet – Ikääntyvien vanhempien ja aikuisten lasten rahapelaaminen läheisten kokemana ja kertomana. Teoksessa: Järvinen-Tassopoulos, Johanna & Pirskanen, Henna (toim.) *Riippuvuus perheessä*. Helsinki: Gaudeamus.
8. Marionneau, Virve & Berret, Sebastian (2018) Gambling for the State: The Collection and Redistribution of Gambling Proceeds in France. In: Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (eds.) *Gambling Policies in European Welfare States. Work and Welfare in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham. 17–35.
9. Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne & Egerer, Michael (2018) Conclusion: Contradictions in Promoting Gambling for Good Causes. In: Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (eds.) *Gambling Policies in European Welfare States. Work and Welfare in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham. 297–314.
10. Matilainen, Riitta (2016) Cultural and Social Meanings of Gambling in Finland and Sweden: A Historical Perspective. In: M. Zolliger (eds.) *Random Riches: Gambling Past & Present*. London: Routledge, 119–131.
11. Matilainen, Riitta (2018) "Että oikeastaan minä käytin sen voittosumman hyvin": rahapelaamalla kuluttajakansalaiseksi 1900-luvun jälkipuoliskon Suomessa. Teoksessa: J. Autio, Minna & Autio, E. Kyllikilähti & M. Pantzar (toim.) *Kulutusta ja talous – Näkökulmia yhteiskunnan muutokseen: Juhlakirja professori Visa Heinosen 60-vuotispäiväksi*. Department of Economics and Management Publications, Nro 70, Helsingin yliopisto, Taloustieteen osasto, Helsinki, 93–105.
12. Nikkinen, Janne & Egerer, Michael & Marionneau, Virve (2018) Introduction: Gambling Regulations and the Use of Gambling Revenues in European Welfare States. In: Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (eds.) *Gambling Policies in European Welfare States. Work and Welfare in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham, 1–14.
13. Sulkunen Pekka (2018) The Public Interest Approach to Gambling Policy and Research. In: Egerer, Michael & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne (eds.) *Gambling Policies in European Welfare States. Work and Welfare in Europe*. Palgrave Macmillan, Cham, 275–296.
14. Sulkunen, Pekka & Babor, Thomas & Cisneros-Örnberg, Jenny & Egerer, Michael & Hellman, Matilda & Livingstone, Charles & Marionneau, Virve & Nikkinen, Janne & Orford, Jim & Room, Robin & Rossow, Ingebor (2018 online/2019 print) *Setting Limits: Gambling, Science and Public Policy*. Oxford University Press.